

Ny forvaltningsplan for rovvilt

-arbeidsgruppas anbefaling til nemda

1. Innledning

I snart 11/2 år har det har et rådgivende utvalg sammensatt av to fra reindrifra (midtfylke og sørfylke), to fra Nordland jeger og fisk, to fra naturvernside (Naturvernforbundet og Miljøvernforbundet), to fra landbrukssida samt at Fylkesmannen ved Øyvind Skogstad har fungert som sekretær, arbeidet med problemstillingen beitedyr -rovdyr. Underveis har Naturvernforbundet byttet leder og Ann Guro Hansen som i utgangspunktet representerte Nordland Sau og Geit har siden i mars representert Nordland Bonde og småbrukerlag.

Også rovviltnemda har endret sammensetning siden oppdraget ble gitt.

Når en ser på sammensetningen av gruppa var det ingen som kunne forvente en samlet innstilling, men vi har jobbet for å skape bredest mulig støtte for et forslag.

Arbeidet har vært vanskelig og ikke alle har hatt like stor interesse av å delta.

Det fremlagte forslaget er derfor utarbeidet av Nordland Jeger og Fisk ved Rolf Arne Tønseth, reindrifra ved Jon Anders Kuhmunen, Ann Guro Hansen for Nordland Bonde og Småbrukerlag Wanja Rakvaag for Nordland Bondelag.

Vår største utfordring

Bestandsmålene for Nordland er på 10 årlige ynglinger av jerv, 10 årlige ynglinger av gaupe og en årlig yngling av bjørn. I tillegg skal vi ha et stort antall hekkende kongeørn fordelt over hele fylket. Når det gjelder havørn har den så langt ikke vært omfattet av erstatningsordningene for rovvilt da det har vært en oppfatning at den ikke utgjør noen fare for beitedyr. Her er imidlertid forvaltningen etter hvert blitt klar over at den kan utgjøre et betydelig skadepotesiale.

Hele denne arbeidsperioden har vi prøvd å unngå at Fylkesmannen ved Skogstad, i kraft av sin posisjon som sekretær for både rovviltnemda og rådgiver hos fylkesmannen skulle legge for store føringer i arbeidet i gruppa.

Den forrige forvaltningsplanen var et lappeteppes av beiteprioriterte og rovdyrprioriterte områder.

Først ble de viktigste beite- og kalvingsland tegnet inn. Lofoten ble fritatt for ynglende rovdyr, likeså Bodøhalvøya og ei stripe langs kysten. Et område i indre deler av Fauske og Saltdal ble satt av til yngleområde for bjørn, ellers var resten av Nordland, vel 50 % satt av til rovdyr.

Miljøvernministeren og Landbruksministeren i samarbeid med direktoratet for Naturforvaltning har lagt strenge føringer for den nye planen, det skal være store sammenhengende områder prioritert for rovdyr. Se vedlagte brev.

Flere forskere har studert arealbruken til rovdyra og funnet ut at for å ha dekket sine behov trenger de stort sett hele Nordland, samtidig er det meste av Nordland er beiteområde for rein, sau og i noen grad storfe.

Fylkesmannen la tidlig fram en skisse for soneinndeling uten nærmere begrunnelse. Den har kommet litt etter litt og foreligger nå i sin helhet. Beitedyrene prioriteres i ei stripe langs kysten, rovdyrene i innlandet. Kort sagt vil de tømme indre Nordland for sau og rein ved å si at de som velger å drive med beitedyr i prioriterte rovviltområder må tilpasse drifta deretter. Det vil for sau si senere slipp, tidligere sanking, utvida tilsyn med mer. Redusert beitetid i utmark gir store utfordringer med snyltere, dårlig ressursutnyttelse, tapt utmarksbeitetilskudd og kostbar heimeføring. For reindrifta vil det trolig bli kalving i gjerde og større bruk av kysten som reinbeite, med de utfordringer det gir i f.eks. konflikt rein på innmark. I tillegg står de i fare for å miste en del av FKT-midlene som har finansiert transport av rein fordi det etter hvert blir en normal driftsform som ikke blir sett på som ekstra forebyggende tiltak.

Etter å ha diskutert med de ulike aktørene i beitenæringa, fått innspill fra nær og fjern satt vi tilbake med ett klart svar, dette er umulig å innfri.

Vi har derfor tvilt oss fram til et forslag som vi mener kan være en vei gjennom, mens en arbeider for å få bestandsmålene ned.

Vårt forslag går i korthet ut på at alt viktig kalvingsland for rein skal være fritt for rovdyr. Utover det er det lagt opp til en total byrdefordeling. Samtidig vil det si at områder som tidligere var

unntatt fra ynglende rovdyr kan risikere å få det men alle vil få samme mulighet til å søke om FKT-midler.

For **jerv** er bestandsmålet oppfylt, -og vel så det. Vi har i dag mellom 80 og 100 ulike dyr registrert med DNA. Samtidig har vi stor innvandring fra Sverige, dels fordi bestanden der er svært stor, og dels fordi den følger etter svensk rein, mellom 60 og 100 000 som lovlig beiter i Norge i juli og august. Vi mener derfor at areal satt av til jerv kan reduseres i forhold til gjeldende forvaltningsplan.

Gaupe, der er vi i den situasjonen at bestandsmålet, ut fra godkjente ynglinger, ikke er oppfylt. Vi har valgt å utvide området hvor gaupa kan yngle ut fra flere hensyn. Mattilsynet har så langt aldri gjort vedtak om akutt nedsanking på grunn av tap forvoldt av gaupe og det vil trolig heller ikke skje da gaupa like gjerne tar bufe på innmark som i skogen og på fjellet. Til tross for at bestandsmålet ikke er nådd, har det vært gitt tillatelse til kvotefelling og denne har etter hvert blitt veldig vellykket takket være dyktige jegere med flinke hunder.

Bjørn, der er bestandsmålet redusert fra to til en årlig yngling siden forrige plan ble vedtatt. På svensk side av grensen har det vært en betydelig nedskyting av bestanden, og innvandring derfra er tydelig redusert. Forskerne mener det vil trolig vil ta lang

tid før vi har en årlig yngling, tidsperspektiv 25 – 100 år. Vi kunne latt være å lage noe eget bjørneområde ut fra dette, men vi har valgt et område hvor vi mener det er størst sjanse for at yngling vil skje, ut fra binnefronten som er i dag, lengst sør i Nordland, i Børgefjellområdet.

Ulv skal vi ikke ha i Nordland og **ørn** forvaltes ikke pr. i dag. Sistnevnte, havørn og kongeørn bør det legges en strategi for, før en mister kontrollen på bestandene.

Sonering

For at ikke enkeltområder skal belastes unødig hardt har vi i tillegg delt Nordland inn i flere soner. Der er reinbeitedistriktenes vektlagt etter størrelse og ingen områder skal måtte ha mer enn hhv ei og to ynglinger. Kalvingsland for rein skal skjermes for ynglinger.

Forutsetninger

For at en slik strategi skal kunne fungere må prinsippene for forvaltning av rovdyrene og ligger til grunn for kartskissen følges opp. Det må det fortsatt drives leting etter ynglinger og DNA for å ha kontroll på hvor mange ulike individer som oppholder seg i Nordland, samt sette riktig kvotestørrelse for å regulere bestandene. Det må tilrettelegges bedre for jegerne som skal både ut i både eventuell skadefelling og ordinær jakt. Metode for godkjenning av yngling av gaupe må endres slik at faktiske ynglinger blir korrekt registrert.

Beitebrukerne i Nordland skal bære en fjerdedel av hele jervebestand i Norge. Det er en stor byrde. FKT-midler er et viktig virkemiddel for å sikre god dyrevelferd, redusere tapene og ikke minst redusere konfliktnivået. Dessverre har vi hatt en reduksjon i FKT-midler til fylket. Det betyr at den økonomiske belastningen blir høy. Skal vi få redusert tap på beitedyr, må det i tillegg til reduksjon av bestandsmål, sikres at beitebrukere får tilstrekkelig med FKT-midler. Det må også legges til rette for at FKT-midlene skal brukes direkte mot enten rovdyr, gjennom uttak, eller beitedyr for å hindre tap. Beitebrukerne må ha 100 % dekning på de tiltak som de vurderer som riktig i sitt område.

Veien videre

Vi er klar over at dette forslaget er kontroversielt. Vi forventer derfor en god del motstand, også innad i beitenæringa.

Det ser vi ikke på som noe problem, det må vi godta. Det vi imidlertid ikke kan godta er en politikk som tømmer indre del av Nordland for beitedyr.

Når planen ble lagt fram for Rovviltnemda ble det en diskusjon om hvordan de skulle bruke den, og hva som var oppdraget til arbeidsgruppa. Som tidligere nevnt var det den forrige Rovviltnemda som bestilte rapporten/ forslaget.

Arbeidsgruppa som helhet hadde ingen mulighet til å komme med en enstemmig innstilling, til det er avstanden alt for stor, men 6 av 8 representanter stiller seg bak hovedinnholdet. Jeger og fisk ville ikke uttale seg direkte om hvor sonene skulle gå, men var enig i prinsippene.

Leder i Rovviltnemda ønsket å sende forslaget på høring som et likeverdig forslag til Fylkesmannens forslag. Flertallet valgte å sende det som et vedlegg til fylkesmannens forslag, og det følte ikke greit.

Vi er derfor nødt til å gjøre en kjempejobb for å mobilisere over hele fylket og sende innspill til Fylkesmannen i forbindelse med høringa med frist sist i november. Alle politiske kontakter må utnyttes for det de et verd.

2. Arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa har bestått av:

Ann Guro Hansen fra Nordland Bonde og Småbrukerlag

Wanja Rakvaag fra Nordland Bondelag

Naturvernforbundet i Nordland

Rolf Arne Tønseth og Willy Rudborg fra Norges Jeger- og Fiskerforbund Nordland

Torstein Appfjell fra Nordland Reindriftssamers Fylkeslag

Jon Anders Kuhmunen fra Nordland Reindriftssamers Fylkeslag

Ørjan Holm fra Norges Miljøvernforbund region Nord-Norge

Arbeidsgruppa har hatt fire fysiske møter. Sekretariatet skrev referat. Det har i tillegg vært holdt møter mellom organisasjonene, og det har vært dialog på telefon og epost.

Deltakerne har hatt veldig forskjellige perspektiver på arbeidet. Det har vært nyttig, men også veldig krevende. Det har vært vanskelig å samarbeide med så ulike syn på utfordringene.

Det ble bedt om at Mattilsynet skulle delta i arbeidsgruppa allerede på første møte. Det var dessverre ikke mulig, da Mattilsynet er en del av forvaltningen. Vi forventer derfor å kunne gjenkjenne Mattilsynets syn i forvaltningsplanen. Arbeidet har vært preget av «å gi og ta», noe som har vært vanskelig uten å gå på akkord med dyrevelferdslovens prinsipper.

Beitenæringa har erkjent bestandsmålene som Stortinget har bestemt, selv om vi mener at de er satt på feil grunnlag utfra dagens kunnskap om rovviltets biologi.

3. Etterlyser landbruksavdelingen

Fylkesmannens landbruksavdeling som vi mener burde tale beitedyras sak, synes «spist opp» av miljøvernavdelinga, vi mener i hvert fall at fylkesmannens forslag overhodet ikke tar hensyn til beitenæringa med det fremlagte forslaget fra dem. Det har vært stilt spørsmål hvorvidt Landbruksavdelinga hadde noe syn i saken men har bare fått til svar at Fylkesmannen taler med en stemme.

4. Fagseminar: ny viten eller bekreftelse på beitenæringas påstander?

På seminaret om rovdyr som ble holdt i slutten av september ble det fra sterke forskningsmiljø lagt fram plansjer som viste hvor store arealer rovdyra trenger for å oppfylle bestandsmålet for jerv, gaupe og bjørn. Det viste seg at det dekket stort sett hele Nordland. Hvis en til legger til kongeørn, er det ikke plass til beitedyr i Nordland.

Kart 1 viser dagens beiteområder, med en buffer på 5 km.

Vi fikk også høre at buffersoner måtte være minst 30 km for å ha noen effekt. Da blir kart over prioriterte beiteområder seende omtrent likt ut som rovdyrkartet, - det er ikke plass til rovdyr.

Mattilsynet mener rovdyr og beitedyr må skilles i tid og rom. I Nordland hvor det er kort avstand fra sjø til grensa mot Sverige, er ikke dette mulig. Slik vi ser det er det da i hovedsak tre ulike parter som vil si sitt i denne saken. Det er beitenæringa, Mattilsynet og forvaltninga.

På de interne møtene i beitenæringa har vi prøvd å finne en løsning med byrdefordeling, hvor ingen skal behøve å ha yngling av mer enn en av de store rovdyrartene, hele fylket må være med på å dele byrdene.

For at en slik strategi skal lykkes, mener vi det må settes klare øvre mål på hvor mange ynglinger det skal være i de ulike områdene. Metodene for yngleregistrering må forbedres, særlig på gaupe mener vi det er flere ynglinger som blir underkjent / ikke registrert.

Det må også være åpent for lisensjakt i hele fylket der bestandstallene og ynglinger tilsier at det kan gjøres.

MEN uansett mener vi bestandstallene må ned. Det er ikke ernæringsmessig grunnlag for en så stor rovviltbestand som dagens bestandsmål tilsier, uten at en aksepterer at tamrein og bufe skal ofres til fordel for rovdyrene. Det er ikke i tråd med rovviltforliket hvor det i klartekst sies et det skal tas hensyn til både beitedyr og rovdyr, -den todelte målsetninga.

5. Ny erstatningsordning for rein på høring

Rovviltnemda har også til behandling forslag til ny erstatningsordning for tamrein.

Arbeidsgruppa ser på dette forslaget som et forsøk på å splitte beitenæringa. Områder med dokumenterte ynglinger mot områder uten slike. Er det bare ynglende dyr som trenger mat? Tap vil komme overalt der hvor rovdyrene er, det er ikke bare begrenset til yngleområder. Ta jerv som eksempel, det er satt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger, det er til enhver tid registrert mellom 70 og 80 ulike individ med DNA. Under lisensjakta er de fleste felte jervene ikke registrert fra før. Bestanden kan derfor reelt sett like gjerne være på 100 dyr. Det sier seg selv at de øvrige 90 også skal ha mat.

Forslaget innebærer også at det ikke skal drives dokumentasjon på rein antatt drept av rovdyr. Det synes vi er en stor svakhet og er redd det blir brukt i andre sammenhenger som bevis på at

tap til rovdyr er gått ned. Statistikk vet vi kan brukes til så mangt. Noen leser den som «Fanden leser Bibelen».

Forvaltningsprinsipper

-forvaltningsplan for rovvilt i Nordland

1. Generelle prinsipper

1.1 Definisjoner av begreper:

Skadepotensialet:

Påvist skade er ikke en forutsetning for å konstatere skadepotensial. Det er rovviltets tilstedeværelse i området med beitedyr som utgjør et skadepotensial.

Akutte skadesituasjoner:

Der det oppstår plutselige tap eller skader, eller det ved tilsyn oppdages at det mangler voksne dyr eller lam/kalv i beiteområde.

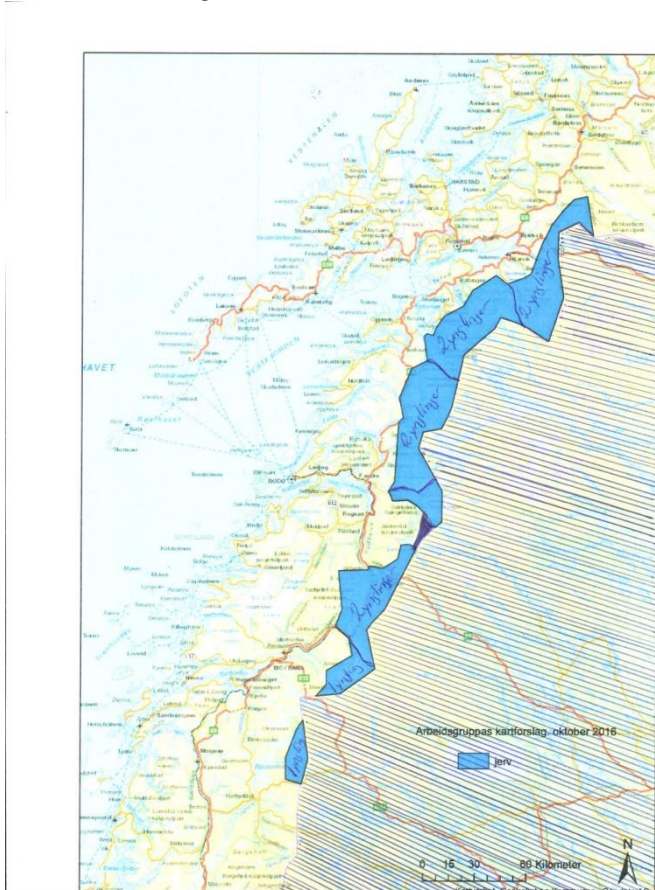
Bestandsmåloppnåelse

1.2 Bestandsmålene for rovvilt i Nordland er 10 årlige ynglinger av gaupe, 10 årlige ynglinger av jerv og 1 årlig yngling av bjørn.

Bestandsmålet er satt som årlige ynglinger, det vil si at forvaltningen skal søke å komme nærmest mulig bestandsmålet hvert år. Bestandsstatus og måloppnåelse for jerv og gaupe avgjøres midlertidig ut fra snitt for de tre siste år.

1.2 Bestandsmålene for jerv og gaupe skal oppnås innenfor avsatte sone.

2. Blå sone – jerv

Kart 2 viser jervesone, med delsoner for fordeling av ynglinger. Skravert område er svensk område med jerv, for å illustrere sammenhengende sone for jerv.

Forvaltningsprinsipper

- 2.1 Midler til tapsreducerende tiltak som har som mål å redusere jerveskader, skal prioriteres søkere i blå sone. Det skal settes av nok FKT-midler til å redusere konfliktnivået og redusere tapene ned på normaltapsnivå. FKT-midler skal også prioriteres til beitebrukere i randsonen.
- 2.2 Byrdefordeling: Det er et mål at jerveynglinger innafør blå sone skal fordeles mellom beiteområdene med størst mulig geografisk spredning. Innenfor en delsoner skal det åpnes for lisensjakt og ekstraordinære uttak, når bestandsmålet innenfor aktuell sone er oppfylt. Se kart.
- 2.3 Det skal åpnes for lisensfelling av jerv i blå sone for å bidra til byrdefordeling, jf 2.1, for beitenæringen. Kvotestørrelsen skal vurderes ut ifra den todelte målsetningen, med

hensyn til beitedyr og oppnåelse av bestandsmål for jerv. Samlet belastning av alle rovviltarter, inkludert kongeørn, skal tas med i vurderingen.

- 2.4 Skadefelling av jerv skal gis ved akutte skadesituasjoner, med spesielt hensyn til kalvingsland for rein.

Bestandsmålet skal oppnås utenfor kalvingsland i blå sone, og derfor skal terskelen for skadefelling være lavere her. Viktige vurderingspunkt, i prioritert rekkefølge, for skadefelling av jerv i blå sone:

1. Skadepotensial
2. Total jervebyrde i områder
3. Bestandsmål

- 2.5 Utenfor blå sone skal det gis tillatelse til uttak av jerv som utgjør et skadepotesiale, jf. Rovdyrforliket 2011, punkt 2.2.19.

- 2.6 Utenfor blå sone skal kvoten for lisensfelling av jerv settes så høyt at den ikke begrenser uttaket.

3. Gul sone-gaupe

Kart 3 viser delsoner for ynglinger av gaupe.

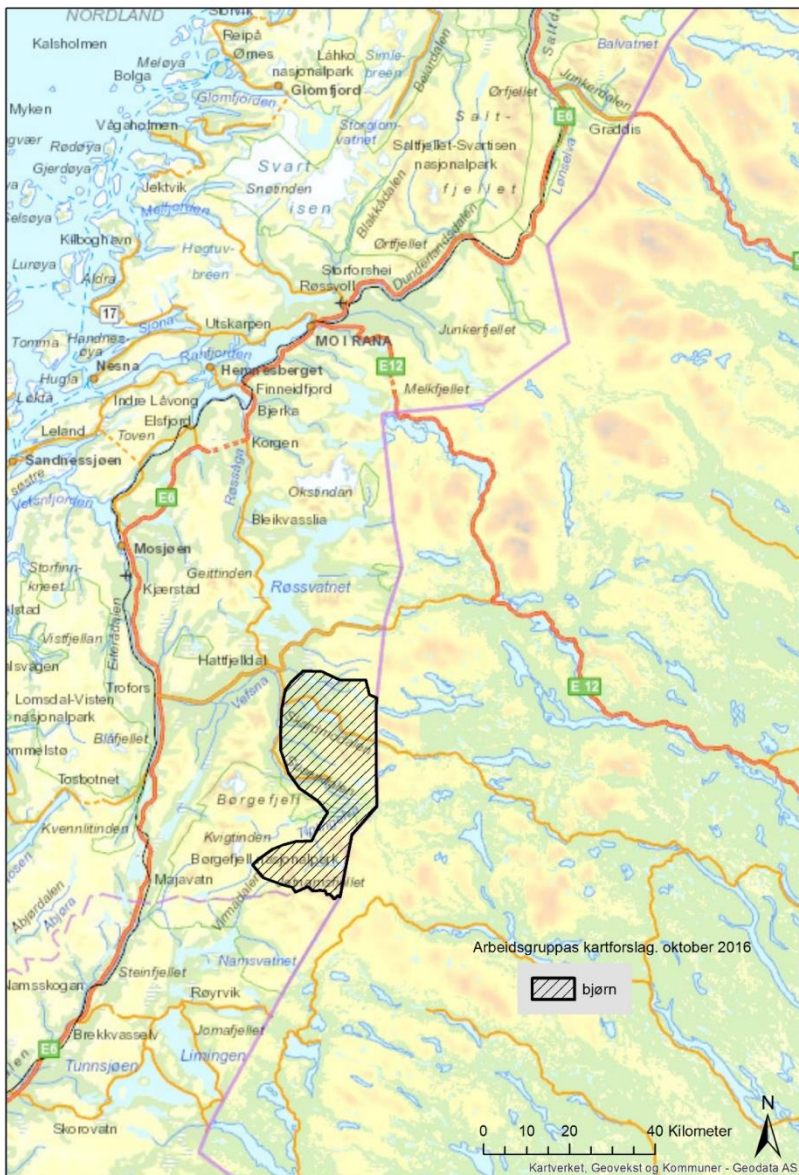
Forvaltningsprinsipper:

- 3.1 Midler til tapsforebyggende tiltak som har som mål å redusere gaupeskader, skal prioriteres til søkere i gul sone. Det skal settes av nok FKT-midler til å redusere konfliktnivået, redusere tapene ned på normaltapsnivå og sørge for forutsigbarhet for beitenæringa. FKT-midler skal også prioriteres til beitebrukere i randsonen.
- 3.2 Byrdefordeling: Det er et mål at gaupeynglinger i gul sone skal fordeles mellom beiteområder med størst mulig geografisk spredning. Innenfor en delsoner skal det åpnes for lisensjakt og ekstraordinære uttak, når bestandsmålet innenfor aktuell sone er oppfylt. Se kart
- 3.3 Det skal åpnes for kvotejakt på gaupe i gul sone for å bidra til byrdefordeling for beitenæringa. Kvotestørrelse og kvotefordeling skal vurderes ut ifra den todelte målsetningen, med hensyn til beitedyr og oppnåelse av bestandsmål for gaupe. Samlet belastning av alle rovviltarter, inkludert ørn, skal også tas med i vurderingen.

Bestandsmålet skal oppnås utenfor kalvingsland i gul sone, og derfor skal terskelen for skadefelling være lavere her. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe i gul sone:

1. Skadepotensialet
 2. Total gaupebyrde i områder
 3. Bestandsmål
- 3.4 Tillatelse for skadefelling av gaupe er aktuelt der det er betydelig skadepotesiale, ved større tapssituasjoner, jf. byrdefordelingsprinsipp 3.2 eller der man mistenker at enkeltindivid av gaupe forårsaker større tap.
 - 3.5 Utenfor gul sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av gaupe som utgjør et skadepotesiale, jf. Rovdyrforliket 2011, punkt 2.2.19.
 - 3.6 Utenfor gul sone skal kvoten for kvotejakt på gaupe settes så høyt at den ikke begrenser uttaket.

4. Svart sone – bjørn

Kart 4 viser sone for en yngling bjørn.

Forvaltningsprinsipper:

- 4.1 Bestandsmålet for bjørn i Nordland skal oppnås innenfor svart sone.
- 4.2 Midler til tapsforebyggende tiltak som har som mål å redusere bjørneskader, skal prioriteres til søkere i svart sone og randsonen.

- 4.3 Skadefelling i svart sone er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørner enn binner. Det skal sendes inn hastepøver på DNA, når det foreligger prøver.
- 4.4 Dersom det oppdages bjørn i kalvingsland for reindrift innenfor randsonen skal det, i samråd med reinbeitedistriktet, iverksettes skadefelling eller andre avbøtende tiltak.
- 4.5 Inntil bestandsmålet for bjørn er oppnådd åpnes det ikke for lisensfelling i svart sone. Om bestandsmålet oppnås, skal det åpnes for lisensfelling i svart sone for å bidra til byrdefordeling for sau- og reindriftnæring. Kvotestørrelse og kvotefordeling skal tilpasses oppnåelsen av bestandsmål. Samlet belastning av alle rovviltarter, inkludert ørn, skal også tas med i vurderingen.
- 4.6 Utenfor svart sone skal det gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.
- 4.7 Utenfor svart sone skal det åpnes for årlig lisensfelling av bjørn. Kvotestørrelse skal likevel sees i sammenheng med tap av beitedyr og oppnåelsen av bestandsmål for bjørn.

5. Ørn

Fylkesmannen har forvaltningsansvaret for ørn. Rovviltnemndas omtale av ørn i forvaltningsplanen vil være retningsgivende for Fylkesmannens forvaltning. Rovviltforskriften åpner ikke for bestandsregulering av ørn, kun for skadefelling:

«Fylkesmannen kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer, jf. viltloven § 14. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes vilkår til fellingstillatelsen.»

Forvaltningsprinsipper:

- 5.1 Rovviltforskriften åpner ikke for soneforvaltning av ørn. Det vil si at bestandsmålet kan oppnås i hele fylket.
- 5.2 Når vilkår for skadefelling etter rovviltforskriften er oppfylt, anbefaler Rovviltnemnda at Fylkesmannen iverksetter skadefellingsforsøk.
- 5.3 Midler til tapsforebyggende tiltak har som mål å redusere ørnskade, skal prioriteres til søkere i områder med tap til ørn.
- 5.4 Belastning av ørn skal vurderes ved byrdefordeling av jerv, gaupe og bjørn.

Rovviltnemda

19.10.2016

Arbeidsgruppa

- Ann Guro Hansen fra Nordland Bonde og Småbrukerlag
- Wanja Rakvaag fra Nordland Bondelag
- Naturvernforbundet i Nordland
- Rolf Arne Tønseth fra Norges Jeger- og Fiskerforbund Nordland
- Willy Rudborg fra Norges Jeger- og Fiskerforbund Nordland
- Torstein Appfjell fra Nordland Reindriftssamers Fylkeslag
- Jon Anders Kuhmunen fra Nordland Reindriftssamers Fylkeslag
- Ørjan Holm fra Norges Miljøvernforbund region Nord-Norge

Prosess

- Har hatt fire møter
- Veldig forskjellige perspektiver
- Vanskelig å samarbeide med så ulike syn
- Savnet Mattilsynet i arbeidsgruppa
- «Gi og ta»
- Erkjenner bestandsmålene

Mål

- Bestandsmålene
- Todelt målsetning
- Rovviltets biologi
- Tydelig soneforvaltning
- Få ned tapstallene

Fagseminar

- Solide forskningsmiljøer
- Bestandsmålene for jerv, gaupe og bjørn krever store arealer
- I tillegg kommer ørn...
- Buffersoner må minst være 30 km for å ha effekt
- Utfordrende geografi: ->lang og smalt
->kort avstand sjø til svenskegrensa
->skille i tid og rom
- En umulig oppgave

«Vi har ikke en kvadratmeter mer å gi rovdirene»

Forvaltningsprinsipper

Definisjoner av begreper:

- Skadepotensialet:

Påvist skade er ikke en forutsetning for å konstatere skadepotensial. Det er rovviltets tilstedeværelse i området med beitedyr som utgjør et skadepotensial.

- Akutte skadesituasjoner:

Der det oppstår plutselige tap eller skader, eller det ved tilsyn oppdages at det mangler voksne dyr eller lam/kalv i beiteområde.

- Bestandsmåloppnåelse
Bestandsmålene for rovvilt i Nordland er 10 årlige ynglinger av gaupe, 10 årlige ynglinger av jerv og 1 årlig yngling av bjørn.
- Bestandsmålet er satt som årlige ynglinger, det vil si at forvaltningen skal søke å komme nærmest mulig bestandsmålet hvert år. Bestandsstatus og måloppnåelse for jerv og gaupe avgjøres midlertidig ut fra snitt for de tre siste år.
- Bestandsmålene for jerv og gaupe skal oppnås innenfor avsatte sone.

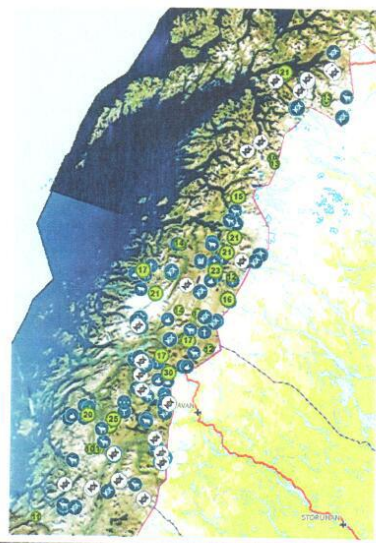
Jerv

- Over bestandsmål
- Kan få flere ynglinger innenfor små geografiske områder
- Store tap på sau og rein i kalvingsland og beiteprioriterte områder
- Fulle revir
- Uttak lavere enn årsproduksjon->økning 14-19 % av bestand

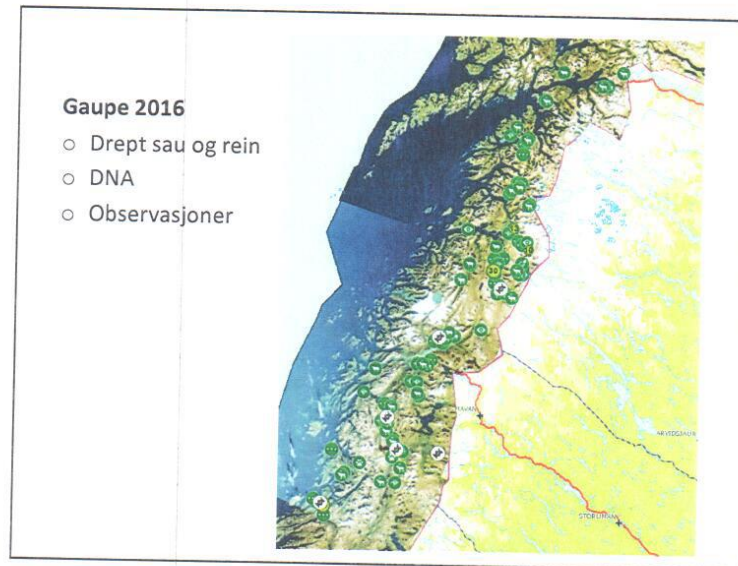
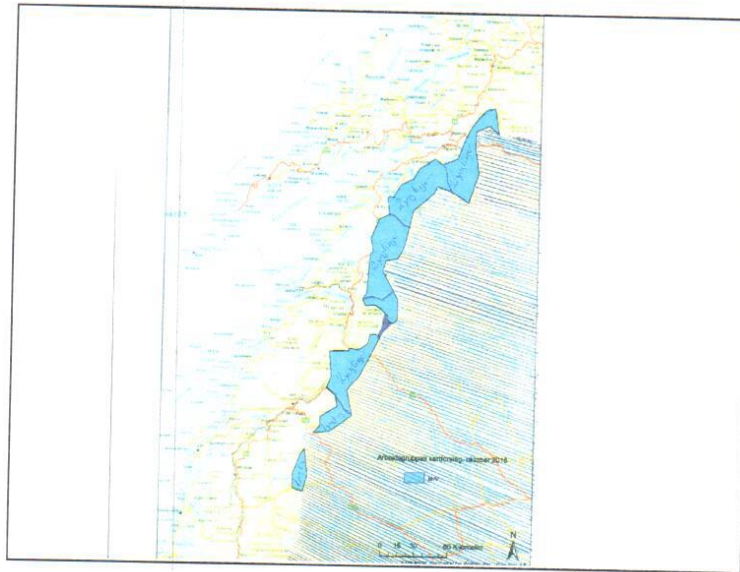
- Byrdefordeling: Det er et mål at jerveynglinger innafor blå sone skal fordeles mellom beiteområdene med størst mulig geografisk spredning. Innen for en del sone skal det åpnes for lisensjakt og ekstraordinære uttak, når bestandsmålet innen for aktuell sone er oppfylt.

Jerv 2016

- Drepte sau og rein
- DNA
- Observasjoner
- Rovbasen et unyttig verktøy?

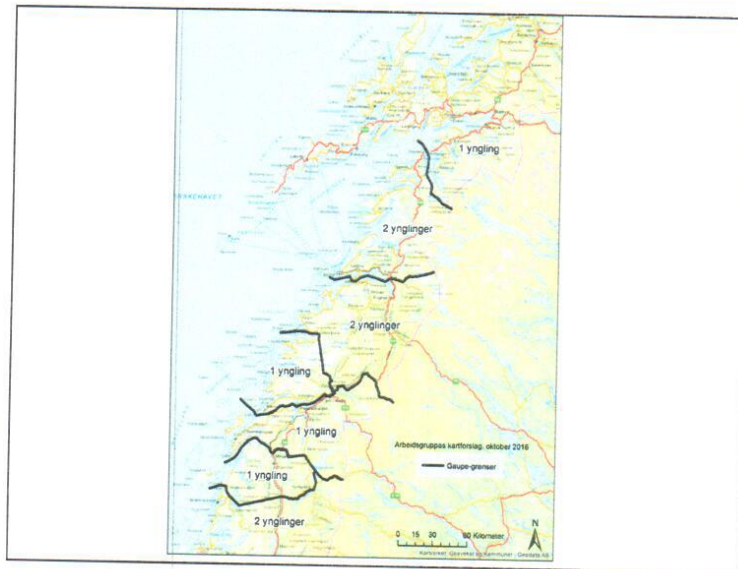
28.10.2016

6

- Kriteriene for registrering av familiegrupper
 - Avstandskriteriet
 - Krav til sporingslengde
- Vanskelige sporingsforhold
- Frivillighet
- Går i skogbelte i sauebeite om sommeren, trekker etter rein på høyfjellet om vinteren

- Byrdefordeling: Det er et mål at gaupeynglinger i gul sone skal fordeles
- mellom beiteområder med størst mulig geografisk spredning. Innen for en delsoner skal det åpnes for lisensjakt og ekstraordinære uttak, når bestandsmålet innen for aktuell sone er oppfylt. Se kart

Byrdefordeling

- Fordeling av ynglinger med så god geografisk spredning mulig
- Krever bedre registreringer av ynglinger
- Krever aksept for forvaltning innenfor delsonene.

28.10.2016

9

Bjørn

FKT

- Nedgang i FKT-midler
- Utakt med behov
- Må ikke redusere beitetid i utmarka
- Konfliktskapende
- Forskrift->standarder
- Realistiske prosjekter
- Tillit til beitebrukers vurdering

Lisensjakt

- Basert på frivillige jegere
- Kvoter må være høye nok til å få ned tapstallene
- Overlappende arealbruk ->lisensjakt i rovdyrsoner
- Uttak av kvoter

Skadefelling

- Gis skadefelling gjennom hele beitesesongen/året
- Må være lav terskel
- Perioden må være lang nok
- Forutsigbar for skadefellingslag

Målretta uttak

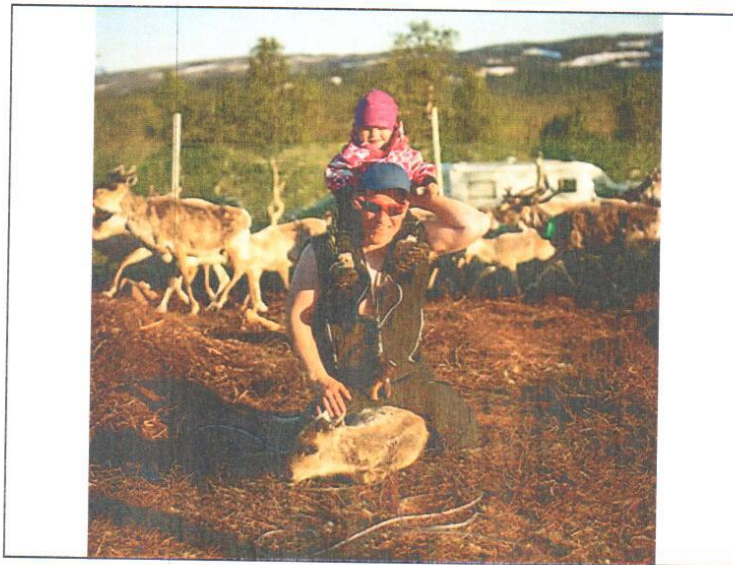
- Til rettelegge for jegere
- Åtebu, jervebås, lys på åte, utkjøring av åte med snøskuter
- Utkjøring av jeger til åtebu, for å sikre riktig beliggenhet
- Full jaktrett i nasjonalparker
-åteplasser

Erstatningsordning for rein-høring

- Staten forhåndsbetaler kostnader som rovdyrbestanden laster reindriften
- Moralsk perspektiv
- Politikere aksepterer at rovdyrbestand baseres på tamme beitedyr
- Et mål for rovdyrtrykket er tap av beitedyr

Bør diskutere:

- Etiske retningslinjer når rovdyrbestandens størrelse skal baseres på tamme beitedyr.
- Dyrevelferdsloven- lovendring?
- Kan det garanteres at kadaver fra husdyr registreres på samme måten som i dag?

Arbeidsgruppe for revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i Nordland - innspill fra NJFF

Nordland

- NJFF Nordland ser at geografisk sonering mellom beitedyr og rovvilt er meget vanskelig i Nordland. NJFF Nordland går ikke inn i diskusjonene om hvor grensene for sonering skal gå, men mener det er viktig at arbeidet skjer med utgangspunkt i kunnskap om både områdenes betydning som beiteland for sau og/eller tamrein og kunnskap om rovdyrartenes biologi og arealbruk.
- Da Nordland er et smalt fylke og det er korte avstander fra svenskegrensen til kystområdene, vil arealbruken til beitedyr og rovdyr i mange tilfeller overlapse hverandre til tross for sonering. NJFF Nordland mener derfor at det skal åpnes for lisensfelling av jerv og kvotejakt på gaupe i prioriterte rovviltområder, da målet med lisensjakta og kvotejakta må være å ta ut kvoten på jerv og gaupe som er fastsatt for det gjeldende år. Terskelen for å kunne jakte i prioriterte rovviltområder må også være lav når bestandsmålet er nådd. I dag gjelder dette jerv.
- NJFF Nordland mener det må være målretta uttak av jerv i utsatte skadeområder. Klima- og miljødepartementet har gitt tillatelse til at det kan brukes kunstig lys på åte, jervebåser med kameraovervåking og bruk av snøscooter til etablering og drift av åter/åtebuer og jervebåser. Når jegere kan bruke snøscooter for å sette opp åtebuer, men at de må gå til åtebua når de skal jakte, medfører det at åtebua blir satt på steder som er nærmere bebyggelse enn hva som er ideelt eller ønskelig. NJFF Nordland mener at det må gis tillatelse til navngitte personer som er med i prosjektet til Prosjekt Utmark til persontransport for å komme seg raskt til åtebua når det er jerv på åtet. Ikke en generell tillatelse, men til bestemte åtebuer for navngitte personer etter vurdering av Prosjekt Utmark og Fylkesmannen. NJFF Nordland tror ikke at disse jegerne vil misbruke tillatelsen til «villmannskjøring», og at det kreves loggføring av scooterturer.
- I dag er det vanskelig å opprette åteplasser i nasjonalparker. Det må også gis full jaktrett i nasjonalparker hvor det ikke er regulert i forskrift. I dag må søknad sendes kommunen, grunneier og nasjonalparkstyret. Nasjonalparkstyret har et bestemt antall møter i året, og bør delegeres ansvaret til nasjonalparkforvalter for å få en raskere saksbehandling. Nasjonalparkstyrene og nasjonalparkforvalterne må inviteres til oppsummeringsmøter, slik at de får et innblikk i hvor vanskelig rovviltjakt er.
- Når soneringen er på plass, må det gjøres ei vurdering om jaktvirkemidler er gode nok i beiteprioriterte områder hvor det erfaringsmessig kan oppstå tap til rovdyr. Ny sonering må følges opp med reviderte jaktgrenser.

Hilsen

Rolf Arne Tønseth /s/

Fylkessekretær NJFF Nordland

Det kongelige klima- og miljødepartement
Det kongelige landbruks- og matdepartement

Mottatt FM-NO

22 JULI 2016

Rovviltnemnda i region 7

Deres ref

Vårref

Dato
20.07.2016

En tydeligere soneforvaltning i region 7 - Nordland

Det vises til brev 21. mai 2014 fra daværende landbruks- og matminister og klima- og miljøminister om en tydeligere soneforvaltning i rovviltforvaltningen. I brevet bes rovviltnemndene vektlegge hensynet til en tydelig soneforvaltning i sine prioriteringer av områder til rovvilt og beitenæring i forvaltningsplanene. Dette er også jevnlig tatt opp i de halvårige møtene mellom rovviltnemndene og departementene.

Ved fastsettelse av arealdifferensieringen i forvaltningsplanene skal det legges vekt på slike forhold som blant annet de store rovdynenes biologi, nåværende utbredelse og hva som er egnede leveområder for de ulike artene. Samtidig forutsetter den todelt målsettingen at områder som prioriteres for beitedyr har et omfang og arrondering som legger til rette for levedyktig næringsdrift. Dette både for å oppnå bestandsmålene for store rovdyr i prioriterte yngleområder og et redusert skadeomfang med forutsigbarhet for beitenæring i prioriterte beiteområder.

Vi er av den oppfatning at det i forvaltningsplanen for rovdyr i Nordland er gjort en prioritering av områder som over tid snarere vil øke enn å dempe konfliktnivået, samtidig som det skaper store utfordringer i en praktisk oppfølging av forvaltningen. En viktig årsak til dette er at det er gjort en svært fragmentarisk utvelgelse av prioriterte yngleområder for store rovdyr og prioriterte beiteområder.

Vi mener situasjonen i Nordland er svært utfordrende, noe som også understrekes i tilbakemeldinger vi har fått fra Mattilsynet. Det haster nå med å fastsette nye områder som på en langt bedre måte enn i dag ivaretar hensynet til beitedyr og rovdyr i Nordland. Vi ber derfor rovviltnemnden i region 7 om å ferdigstille arbeidet med en ny forvaltningsplan innen 1. januar 2017.

Med hilsen

Vidar Helgesen
klima- og miljøminister

Jon Georg Dale
landbruks- og matminister

Kopi:
Fylkesmannen i Nordland
Miljødirektoratet
Mattilsynet

